

DIRECTOR:  
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA  
BLAJ - JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:  
Un șir garmond: 6 Lei. La  
publicării repetate după  
:: :: învoială :: ::

# Unitatea

REDACTOR:  
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL  
Pe un an . . . 200 Lei  
Pe 6 luni . . . 100 Lei  
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

## Episcopia Maramureșului

În jurul unei hotărâri recente a Sfântului Sinod

(ar.) Se știe, că Concordatul va aduce bisericii noastre o nouă eparhie, așa numită „eparhie de nord, cu sediul episcopal desemnat de comun acord între Guvernul regal și Sfântul Scaun“, care va fi ori Baia-mare ori Sighetul Maramureșului.

Inițierea acestei noi eparhii unite a fost cerută în chip imperios de necesitățile de ordin administrativ ale actualei eparhii gherlene, cu un număr peste un jumătate milion de credincioși, cari puteau fi îngrijiți numai foarte cu greu din partea unui singur episcop. Aproape aceeași fiind și situația arhidiecezei, s'a hotărât, în legătură, și și o amputare a acesteia, creînd — cu mici rectificări de granițe la celelalte eparhii de Oradea și Lugoj — o repartizare de câte aproximativ 300,000 credincioși în fiecare din ele.

Aprobat din partea Sfântului Scaun, gândul acesta are și asentimentul deplin al guvernului, fiindcă este lămurit pentru orice om de bună credință, că noua eparhie a bisericii noastre și întregul aranjament adus în legătură cu ea, nu urmăresc decât scopurile bine cunoscute și atât de mult apreciate de întreg neamul nostru, ale bisericii Blajului, care va ști să îndrume și pe viitor întreagă provincia bisericească în alvii marilor ei tradiții de neprecupețită iubire de neam și de țară.

Iată însă, că bucuria acestor înfăptuiri — cari nu pot să mai întârzie prea mult — ceareă a ni se slăbi prin lansarea oficială a unei noi episcopii ortodoxe în părțile Maramureșului, unde credincioșii ortodocși sunt în număr atât de redus, încât tendințele ei proselitiste abia vor putea fi mișcate. S'a vorbit și până acum de această „reînvie“ a vechii episcopii ortodoxe din Maramureș, dar cunoscându-se situația confesională de acolo, nime n'a crezut în seriozitatea acestui gând. Acum însă, probabil în strânsă legătură cu apropiata ratificare a Concordatului, chestia a fost adusă de Preasfințitul Ivan dela Cluj în fața Sf. Sinod, și acesta „ținând seamă — cum spune un comunicat dat în cauză — de nevoile religioase, culturale și naționale din Nordul Ardealului“, a aprobat să se restaturnicească episcopia ortodoxă din Maramureș, sesizând ministerul cultelor să prezinte Corpurilor legiuitoare un proiect de lege în cauză.

Nu știm, care este părerea guvernului în această chestiune, dar faptul că a putut fi adusă pe tapet în forma unei hotărâri sinodale concrete, ne dă de gândit. Unii spun chiar, că acesta ar fi prețul de răscumpărare a „tăcerii prudente“ în jurul ratificării apropiate a Concordatului, la care s'ar fi angajat, în schimb, conducătorii ortodoxiei.

Noi socotim acest lucru drept un adevărat târg de conștiințe și refuzăm a crede, că actualul guvern ar fi capabil să-l facă. Dar, oricum ar fi, găsim că e bine să se știe că biserica noastră privește cu îngrijorare patriotică la o eventuală înființare a unei episcopii ortodoxe în Maramureș, fiind convinsă că, prin inevitabilele frământări religioase ce va produce, ea nu va putea servi interesele binepricepute ale țării.

## Mai mult control

Din problemele mari ale proximalului Conciliu provincial \*)

de Pr. IOAN BORZA

Ridicându-se în vederea proximalului Conciliu provincial unele desiderate în presa noastră bisericească, socotim a fi potrivit să ne spunem cuvântul și noi preoții din cura animarum. Hotărârile ne vor privi în primul rând pe noi și trecerea lor în practica vieții, vom putea-o face cu mai multă ușurință, dacă, măcar în această formă, vom fi contribuit și noi la aducerea lor.

Gândul meu este, că trebuie să cerem viitorului conciliu *sistemizarea unui control mai eficace*, și în sprijinul acestui gând îmi permit, înainte de toate, câteva constatări nu prea măgulitoare.

Din seminar ieșim cu toții însuflețiți, intransigenți în chestiunile de primă importanță, adânc convinși de tot ce propune teologia și conștiințioși observatori în prescrierile legilor, pentruca nu peste mult, în atingere cu mulți din „bătrânii cu praxă“, să ne mai încetinim pasul, să „privim lucrurile așa cum sunt“, iar în câțiva ani să ajungem unii a nu ne mai recunoaște din cei cari eram la început. Exemple? O, cu ce să încep!?. Primele liturghii ale unui neohirotonit: Un val de însuflețire, tremur în glas, grijă, un cântec sublim al adorării Celui Preasfânt, Preabun și Preaputernic. Iar peste câțiva ani: o înșirare monotonă de „iară și iară“, fără nuanțe, fără sentiment, cu acțiuni neglijate și o grijă adeseori . . . culinară. Predicile prime: frânturi desprinse din suflet, și-apoi, mai apoi, fraze lungi citite cu aceeași intonație indiferență și somnoroasă. Este vre-un precept din lege pe care tu, preot tânăr, ce porți încă imaginea seminarului și a catedralei, să nu-l aperi cu toată puterea de care dispui, ca mai târziu tu, același om, dar parcă nu același preot, să ai păreri independente, contrare celor dela început și, ce este mai dureros, contrare chiar și celor mai clare porunci ale legii noastre creștine.

Cine n'a auzit, de pildă, din gura unor preoți în societate restrânsă, căci publice n'au îndrăzneala: „Nu e păcat ceeace intră pe gură ci ceeace iese pe ea“. Ori: „Cel mai mare păcat al meu să fie călcarea postului“. Și câți observă și cer dispensă dela post? Și-apoi să ne mai mirăm că postul pentru popor în unele părți e o legendă? Câți preoți deneagă serviciile concubinilor, ori celor cari după divorțul civil se cunună la ortodocși, deși cazul e mult mai grav decât primul!? — Desigur

\*) Bucuroși, că o chestie atât de importantă se pune din partea unuia, care însuși trebuie controlat, subliniem și din partea noastră necesitatea imperativă a aranjării cât mai neîntârziate a unui control sistematic, care singur ne poate duce la rezultatele atât de invidiate ale bisericii apusene.

N. R.

mulți, dar mulți sunt și aceia, cari îi primesc ca pe ceilalți credincioși.

Să nu mi-se ceară dovezi! Cerceteze cel nedumerit și nu va obosi mult... Iar eu ca să nu apar insinuator, cu vre-o intenție străină mie, nu mai continuu, căci — în cele din urmă — zeflemizații ajungem a fi tot noi: „neofitii“, „scupuloșii“... Dar cel care poate desmînți — vorbească.

Este nespun de dureros, când un preot dela înălțimea sufletească unde se află la început, dela munca continuă, febrilă, în folosul sufletelor, coboară, treaptă de treaptă, până la complectă desinteresare sufletească de sine însuși și de proprii credincioși, ajungând ca din toropeala în care ajuns să dea prilej la păcat și sminteală. Multe sunt cauzele, cari pot duce la aceste stări profund păgubitoare, dar cea mai însemnată dintre ele, este, după părerea mea, *lipsa aproape totală de control*. Căci cine când și cum își controlează munca ta de preot: liturghia, predica, catehizarea chiar; felul de-a te comporta în societate, portul tău, virtuțile, patimile tale, ș. a.

Și să nu se spună, că preotul n'are lipsă de control; că singurul lui îndrumător trebuie să-i fie conștiința. Nu, pentru o mie de motive nu! Intre altele, dacă am primi singură conștiința fiecăruia lege — fără un „vinculum“ extern —, atunci ar trebui să primim de bună și conștiința laxă și pe cea viciată, iar legea care să oblige la uniformitate n'ar mai exista decât doar pe hârtie.

Controlul este absolut necesar, pentrucă, examinând chestiunea din punct de vedere psihologic, trebuie să fim drepti și să spunem, că nu noi preoții suntem cei mai vinovați, dacă, în împrejurările de până acum, ajungem pe panta schițată mai sus. Ori, nu e bătător la ochi faptul, că în seminar din tot colțul te supraveghează ochii atenți ai superiorilor (ducători, prefecți, rector), îți controlează timpul silențului, rugăciunea, spovedirea; stau asupra-ți „cu vreme și fără vreme“, cu observări, când încurajatoare, când dojenitoare. De cea mai neînsemnată în sine neregulă ești interogată, și dacă ți-se află o vină imediat pedepsit, pentru ca apoi, după ce ai părăsit seminarul, să se aștearnă asupra-ți o totală neatentție. Dacă te trage inima poți petrece în crășmă, poți servi după bunul plac, poți bate câmpii, dacă-ți convine, că ochii superiorilor pentru tine s'au închis pe vecie, controlul și dojana sunt visuri ce te indispu, ori le regreti. Iar protopopul adese un confrate blajin, legat și dânsul de parohie, e bucuros că-l lași în pace și că ești în rând cu „raționile“ și câteva scripte de formă. Dacă nu e concubin, ori cu alte păcate, pe ca

să le știe și pruncii și să-l „arete“ poporenii, tinărul preot poate „lucra“ și dormi liniștit, căci superiorii n'aud, nu văd.

Și apoi dacă, cu toată supravegherea, atât de minunată, se mai întâmplă totuși „transgresiuni“ și în Seminar, unde omul nu e supus atâtor griji și ispite, e mirare că preoții din munți și din câmpie, fără control, cu mii de necazuri și „cazuri“, mai lasă din cele prescrise, și ajung să îmbătrânească sufletește în „mizerii și nevoi“.

E bun, e practic, e catolic sistemul aplicat cu atâta folos în seminariile noastre, dar e detestabil, oriental și profund păgubitor modul de conducere și supraveghere a preoților din parohii.

Concluzia: Să ni-se dea organe de supraveghere și control sistematic, și vom fi preoți exemplari. Așa cred eu și, dacă voi fi greșit, rog să nu mi-se socotească păcatul acesta.

**Guvernul și ratificarea concordatului.** În legătură cu cele publicate în numărul ultim referitor la concordatul român, reținem din ziarul LA NATION ROUMAINE, oficiosul francez al guvernului, următoarele șire dela sfârșitul unui articol de fond, care se ocupă de tratatul de pace al Vaticanului cu Italia:

*Guvernul român, care a apreciat totdeauna forța morală pe care o reprezintă în lume Sfântul Scaun și influința ce o exercită în domeniul internațional, are intenția precisă de a ratifica, cât de curând, concordatul, elaborat și încheiat de predecesorii săi. Și România, a cărei mare majoritate a populației aparține bisericii ortodoxe, a înregistrat cu o vie bucurie tratatul care consolidează autoritatea Vaticanului, în ajunul ratificării concordatului stabilit de guvernele precedente.*

Cuvintele acestea, inspirate incontestabil din loc de răspundere, trebuiesc socotite ca o declarație oficioasă și astfel avem un temei mai mult de a crede, că ratificarea concordatului nostru de fapt se va produce în timpul cel mai apropiat.

**Citiți și răspândiți „UNIREA“**

## In chestia jubileului

Dispozițiile concrete ale Preasfințitului Alexandru al Lugojului \*)

1. Sf. Părinte concede tuturor o indulgență plenară în formă de jubileu pentru sporirea credinței, îndreptarea moravurilor și mai ales sanctificarea clerului. Spre a o câștiga vor cerceta de șase ori biserica din satul lor — punem condițiile potrivite împrejurărilor dela noi —, rugându-se după gândul Sf. Părinte expus mai sus, și în general pentru întoarcerea păcătoșilor, extirparea ereziilor și a schismelor pentru pacea și bunăînțelegerea principilor, pentruca mai ușor să se obțină exaltarea, proprietatea și libertatea bisericii catolice și a capului său, vicarul lui Isus Hristos. — La caz că aceste rugăciuni se fac sub conducerea preotului, cu participarea poporului înșiruit în procesiune, vizitele le reducem, cu puterea dată nouă, la trei.

2. Credincioșii vor ajuna în 2 zile necuprinse în zilele când e și de altfel ajun obligator.

3. Vor face o sf. mărturisire în afară de ceea de Paști, și o sf. cuminecare iarăș în afară de cea de Paști.

4. Vor face ceva milostenie după mijloacele de care dispun și sfatul confesarului, destinându-o căreiva opere pii; se recomandă mai ales opera răspândirii și prezervării credinței.

5. Confesarii vor putea să dispenseze pe acei credincioși, cari din justă cauză sunt împiedecați de a săvârși vre-una, sau și toate din operele mai sus înșirate, schimbându-le în altele potrivite.

6. Confesarii în tot timpul jubileului pot absolve dela toate cazurile rezervate, afară de cele rezervate Sf. Scaun, „specialissimo modo“.

7. Indulgența plenară e aplicabilă fie sie-și, fie sufletelor din purgator. Poate fi câștigată

\*) În legătură cu cele publicate în numărul trecut din pastorală recentă a Preasfințitului dela Lugoj, dăm aici și amănuntele referitoare la câștigarea indulgențelor jubilar care pot fi câștigate de oricine și înainte de a se fi publicat oficios de singuraticile eparhii. N. R.

și de mai multe ori, repetind — natural — toate operele prescrise.

8. Mai mult, spre a promova spiritul rugăciunii, Sf. Părinte concede, ca în decursul acestui an, toți credincioșii cari se vor ruga înaintea lui Isus ascuns în sacramentul Euharistiei pe pristolul altarului, să poată câștiga indulgență de 7 ani și atâtea quarantene pentru această rugăciune.

9. În sfârșit pentru a da impuls evlaviei clerului în celebrarea sf. liturghii, sf. Părinte concede tuturor preoților în decursul acestui an, privilegiul personal în puterea căruia vor putea aplica zilnic o indulgență plenară în folosul unui suflet din purgator.

Iubiți frați, primind cu venerație din partea Sf. Părinte vestirea acestor haruri cerești, rugând vă rog și vă implor pentru binele sufletesc al credincioșilor să publicați acest circular tuturor fiilor mei sufletești și să realizați dorința Sf. Părinte, fixând zilele mărturisirilor și cuminecărilor speciale pentru acest jubileu, precum și a cercetării bisericii în condițiile prescrise de Sf. Părinte. Am nădejde neclintită, că bunul Dumnezeu va încununa cu succes sforțările noastre și rezultatul va fi înnoirea noastră a tuturor în Hristos.

**Proprietățile noului stat papal.** Crearea noului stat papal, limitat pe teritoriul mic, dar nespun de pretios, care este în nemijlocita vecinătate a Vaticanului și a basilicii San-Pietro, n'a desființat privilegiul extertorialității, avut și până acum de celelalte trei basilici patriarhale și de alte câteva așezăminte și instituții mai importante ale Scaunului papal. Firește privilegiul acesta nu va însemna nici pentru viitor proprietatea deplină și absolută, cum este aceea asupra „Cetății Vaticanului“ — pe teritoriul căreia nu este nici o proprietate particulară —, dar este o proprietate de a doua mână, identică cu dreptul de proprietate și de extertorialitate a oricărei ambasade, ori legațiunii a puterilor străine în Italia.

Elencul acestei categorii de proprietăți cuprinde următoarele edificii: 1. Palatul Lateran și basilica San Giovanni, împreună cu toate anexele și dependențele. 2. Basilica liberiană Santa

☐ ☐ **Folța „Unirii“** ☐ ☐

## Gânduri de Paresimi

de G. TODICA

I

### Satanocrația

În izolarea mea dela sate m'am deprins de câțva timp să urmăresc cu oarecare atenție, așa dela distanță, frământările și svârcolirile oamenilor. Surprinzând fenomene, mi-se desprind concluzii interesante, de o sinteză ce s'a accentuat respicat în evanghelii, s'a accentuat simbolic în religiile vechi și nouă, se admite chiar și în științe, etichetată sub diferite forme. E Dumnezeu și Satana, spiritul și materia, principiul binelui și al răului, iubirea și ura, lumina și întunerecul, pozitivul și negativul, atracția și repulsia.

Observând, cetind, cugetând, mi-se impune întrebarea:

Incotro gravitează omenirea? Spre lumină? Spre întunerec? Spre bine? Spre rău? Cu un cuvânt: spre Dumnezeu, ori spre Satana?

Din toate frământările, svârcolirile curente se poate calcula, cu destulă aproximatie, că: *optzeci la sută gravitează spre Satana; sece la sută șovădesc, oscilează între bine și rău; și abia sece la sută gravitează spre Dumnezeu, spre lumină.*

În cele ce urmează fixez numai câteva momente din frământările, svârcolirile generale, arătând orientarea lor. Despre fiecare s'ar putea scrie volume întregi și s'au scris chiar. Deocamdată nu mă interesează nimic ce s'a scris, decât privirea de ansamblu, sinteza.

Pentru verificarea ei poftim și cetiți cu atenție, timp de o săptămână, orice jurnal bine informat. Veți rămânea disgustați și de jurnal, și de evenimente și de toată „civilizația“ ome-nească.

\*

Țările civilizate ar fi țări creștine. Căr-muirile lor sunt însă creștine numai cu eticheta. În fond sunt satanice. Optzeci la sută din bugetele lor anuale se svântură pe lucruri, de cari numai Satana se bucură.

Satana se folosește de aceste porniri și ne îmbrăncește pe căile întunerecului.

Uităm pe Dumnezeu. Nu ținem socoteală de îndrumările limpezi ale Cuvântului său.

\*

Se ratifică în toate părțile *pactul Kellog*, de abolire a războiului, dar în același timp Statele-Unite din America votează cel mai mare budget de războiu, care s'a pomenit până azi: 545 milioane dolari (pe anul 1929).

\*

Războiul e o instituție satanică. Totuși statele „civilizate“ de pe glob sacrifică acestui Moloch, din punga contribuabililor, an de an, frumușica sumă de 2 miliarde dolari. Câte

lucruri bune nu s'ar putea înfăptui cu bugetul acesta anual. Faceți socoteala!

\*

Religia creștină e încâtva comunistă. Dar comunismul creștin ne spune și ne învață, cu cu privire la bunurile materiale: „Ce e al meu, e și al tău. Mai fericit e a da, decât a lua“.

Satana și savanții lui sociologi au scornit un alt comunism, care spune și învață: „Ce e al tău, e și al meu. Mai fericit e a lua, decât a da“.

Și lumea modernă mai degrabă se molipsește de comunismul sovietic, decât de comunismul creștin.

\*

*Adevărul și minciuna* sunt în perpetuă antiteză. Sunt mai inconciliabile decât focul cu apa. Totuși, în viață, le „conciliem“. Proclamăm adevărul, dar urmăm minciuna. În teorie, ne închinăm la Spiritul Adevărului, în practică aderăm la Marele Mincinos, la Tatăl Minciunilor.

\*

*Filozofia și sistemele filozofice?* Cineva le caracterizează așa: „Multe lețe am dat lucrurilor mici. Realitatea am explicat-o ca ficțiune, ficțiunea ca realitate, ca lumea să mă numească savant“.

\*

*Demagogia* e o manevră diabolică. Nu se știește a duce în rătăcire masele. Face din alb negru și din negru alb, numai ca să tragă ea foloase.

\*

Maria Maggiore, împreună cu palatul legat de ea. 3. Basilica ostiensă San Paolo și edificiul anexat al Abației. 4. Vila apostolică Castel Gandolfo, împreună cu anexele și dependențele ei prezente și viitoare. 5. Edificiile construite, sau în construcțiune, de pe Gianicolo ale Colegiului de Propaganda Fide. 6. Palatul Datariei, de lângă Administrația Quirinalului. 7. Palatul Cancelăriei, de pe bulevardul Victor Emanuel, în care sunt oficiile Vicariatului eparhiei romane. 8. Fostul Colegiu al Propagandei de pe piața di Spagna și 9. Reședința Cardinalului vicar din piața della Pigna.

Alte proprietăți, aparținătoare Scaunului papal, cari nu se bucură decât de privilegiul exempțiunii dela impozite de orice natură și acela de a nu putea fi expropriate pentru utilitate publică, sunt următoarele: 1. Universitatea gregoriană din piața della Pilotta. 2. Institutul biblic din vechiul Palazzo Muti, de asemenea în piața della Pilotta. 3. Institutul oriental, dintr'un palat acum în construcție, aproape de piața Santa Maria Maggiore. 4. Institutul de arheologie creștină, așezat lângă Institutul oriental. 5. Seminarul rus și Seminarul lombard din vecinătatea acestora. 6. Cele două palate dell'Apollinare, vechea reședință a Vicariatului Romei, destinate azi Institutului pentru cantul liturgic și alte așezăminte. 7. În sfârșit Casa pentru exercițiile clerului, de lângă San Giovanni e Paolo, al Celio, cea mai veche construcție vaticană, ale cărei origini se pierd în timpul imperiului.

## Pentru un altar

Începuturile unei capele unite în Sighișoara

Grație stăruințelor neobosite ale p. proto-pop Simu dela Dumbrăveni și cu prețiosul concurs al câtorva doamne (Mosora, Ciura și Bordan), s'a ajuns ca credincioșii noștri din Sighișoara, capitala județului Târnava mare, să aibă și ei o capelă, unde, apropiindu-se de altarul Domnului, să poată câștiga mângăierile religiunii, atât de trebuitoare pentru greu vieții.

Deocamdată capela, binecuvântată la 3

Februarie c. este instalată într'o casă cu chirie — câștigată și aranjată din partea dnei Mosora, o fiică a p. proto-pop Simu —, dar Sighișorenii doresc să-și aibă, fie cât de modest, lăcașul de închinare stabil, de unde să nu poată fi scoși de capriciul nimănu. Au lansat deci o colecție în acest scop și rezultatul ei este din cele mai promițătoare, adunându-se până acum următoarele sume:

Dumitru Duca, notar Albești	2000 Lei.
Aurel și Alexandrina Mosora	2000 "
George Simu, sen. protopop	1000 "
Dr. Vasile Ciura	1000 "
Dr. Solomon	1000 "
Richard Soepckez	1000 "
Dna Mureșan Dr. Mendel	1000 "
George Simu, iun. preot-profesor	500 "
Octavian Stoian, preot	500 "
N. N. dela Blaj	500 "
Șerban Șerban	500 "
Ioan Târnăvean	500 "
Virgil Hulea	500 "
Niculae Suciu	500 "
Dna Viorica Dr. Dobre	500 "
Ioan Câmpian	500 "
Profesor George Orăsan	500 "
Ioan Togan	500 "
Niculae Anghel	500 "
George Pora	300 "
Nyergeș	300 "
Basil Ațelean	300 "
Dna Maria Greblea	200 "
Druța Pavel	200 "
Niculae Țicu	200 "
Dna Bordan	200 "
N. N.	200 "
Veturia Belu-Cristea	100 "
Pantilimon Florescu	100 "
Liviu Vlad	100 "
Mărioara Morariu	100 "
Dna Muntean	100 "
Bozoșan Silviu	100 "
Ana Ciotloș	100 "
Dr. Eugen Pap	40 "
Sabina Peculea din Cluj, diverse utilități în preț de	6400 Lei.

Colecția se va urma de sigur, dar Sighișorenii noștri și ceice au legături mai nemijlocite cu ei, sunt atât de puțini, încât nu vor putea da singuri suma trebuitoare pentru un scop atât de creștinesc și de românesc, într'un centru minoritar, din care nu-i iertat să lip-

sească un altar al bisericii noastre. Se roagă deci să fie ajutați.

Ne alăturăm și noi la apelul acestor buni creștini și indemnăm, cu toată căldura, pe toți cari pot, la o mică contribuție pentru acest colț unit al Sighișoarei.

## Știri mărunte

**Noul rector al Universității din București.** Miercuria trecută s'a făcut alegerea noului rector al Universității din București, pentru care demnitate au concurat cei mai de seamă profesori ai acestui înalt așezământ de cultură românească. Cele mai multe voturi le-a înrunit d. N. Iorga, acum decan al facultății de litere, pe care ministerul l-a confirmat numai decât în această înaltă demnitate. În schimb noul rector a cedat în folosul studențimii o sumă de 300,000 Lei, cât i-s'a atribuit, în aceeași zi, din Fundațiunea Regele Ferdinand, pentru marile sale vrednicii pe terenul culturii române.

### Consistor papal secret la 18 Martie.

Din cercurile Vaticanului se anunță, că în 18 Martie c. va avea loc un Consistor secret la Vatican, în care Sf. Părinte va ține un discurs foarte important, lămurind recentele acorduri încheiate cu Italia pentru soluționarea chestiunii romane. Tot atunci se vor crea mai mulți cardinali. Consistorul public e vorba să se țină cu 3 zile mai târziu, la 21 Martie.

**Un al treilea comunicat în chestia Paștilor.** Preocupat, se vede, de anarhia ce se putea produce pe urma permisiunii ca ceice vreau să poată prăznui Paștile și la 5 Mai, dia o ședință mai recentă a Sf. Sinod s'a dat un nou comunicat, în care se spun următoarele: „În conformitate cu normele canonice și cu tradiția sf. noastre biserici, serbarea luminatului praznic al Învierii din anul în curs, s'a fixat pe ziua de 31 Martie. Această hotărâre s'a adus la cunoștința Clerului și poporului prin Cartea noastră pastorală. Dela această dispoziție Sf. Sinod n'a admis și nu poate admite nici o abatere. Acest nou și, să sperăm, ultim comunicat a pus, firește, într'o stranie lumină pe

„Banul e ochiul dracului“. Spuneți-mi însă, pe cine nu-l hipnotizează? Pe cine nu-l ademenește? Pe cine-l satură?

**Cartoforia** e dezastru pentru mulți indivizi și multe familii. Totuș se practică, pe seara cea mai largă, ca un panaceu contra plietisiei. — Oare șahul, domino, biliardul, popicele, nu sunt suficiente mijloace de distracție?

**Alcoolul** e arma diavolului. Cine nu usează și abasează de ea? De jos până sus și de sus până jos, toate clasele sociale, și la toate ocaziile, se aghesmuiesc până dau în brânci. E cert însă, că zeul Bacchus nu-și duce adoratorii în paradis veritabil, ci mai degrabă în abisul degenerării.

**Morfinomania, cocainomania** etc. numai patimi „angelice“ nu sunt. Totuș ele au devenit manie tuturor scrințiilor și scrinitelor din „lumea bună“, manie ale celor sătui și sătule.

„**Tutunul** e tămăia dracului“ — susține o vorbă din popor. Totuș lumea păcățește pe ndelete.

Peste vre-o 100 de ani vom ști dacă proporția de 80 %, indicată ca fiind azi de partea Satanei, va crește ori va scădea. Azi nu ne putem pronunța, dar, rostind rugăciunea *Tatăl nostru*, repetăm zilnic: „Vie împărăția ta!“

Idealul victii de pe pământ ar fi împărăția lui Dumnezeu, civitas Dei. Dar deocamdată suntem într'un Purgatoriu aspru.

## II Arme cu două tăișuri

Trăim în epoca unor invenții și descoperiri grandioase. Mai acu-s 20—30 de ani cine visa oare, cine prevedea, progresele imense, ce aveau să se realizeze în radiologie, radio-technică, aeronaucică? Mulți dintre D-Voastră vă aduceți aminte cu ce entuziasm și admirație asistam la primele debuturi ale regretatului Aurel Vlaicu Astăzi? Ne lasă indiferenți până și sborurile peste oceane.

Ne aducem aminte, cu ce aviditate cetiam știrile despre instalarea marilor posturi de radio, telegrafice, pe vârful turnului Eiffel din Paris, la coasta Irlandei etc. Astăzi? Știri de acestea ne lasă reci, indiferenți.

Imi aduc aminte, ce miracol era prin 1901, când inginerul Asan trecea cu o mică mașină pufăitoare pe bulevardele din București...

Astăzi?

Lipovenii faimoși, cu birjile lor, aproape au dispărut din circulația bucureșteană. Automobilele aleargă și pe la noi, ca iepurii, dar nu ne mai impresionează.

Radio a devenit o distracție de toate zilele. Tocmai de aceea, nu ne mai stoarce admirația.

Cu puține excepții, toate descoperirile și invențiile sunt arme cu două tăișuri. Un tăiș

e îndreptat spre subjugarea, spre aservirea forțelor naturii. Al doilea tăiș e îndreptat spre noi.

Invențiile și descoperirile științifice sunt binefăcătoare, *dacă le întrebuințăm spre scopuri bune.*

Invențiile și descoperirile științifice sunt dezastruoase, *dacă le utilizăm spre scopuri satanice.*

Utilizarea spre scopuri bune, ori scopuri rele, atârână dela om. Punctul cardinal e omul.

Ce folos de toată cultura noastră tehnică, dacă nu progresăm paralel și în privința sufletească?

Omul rău devine mai ticălos, dacă are la dispoziție toate mijloacele materiale. De aceea ne învață și Evanghelia, că anevoie va intra bogatul în împărăția lui Dumnezeu.

Omul dela fire par-că e mai aplicat spre rele, decât spre lucruri bune. Când e și bogat, ori e prea norocos, atunci ușor deraiază în prăpastia grandomaniei, trufiei, disprețurii altora.

Napoleon Bonaparte, când era mai norocos în războie, când era în culmea gloriei omenești (după luptele dela Aspern, Iena etc.), era foarte mic sufletește.

După retragerea din Rusia s'a mai îmblânzit.

După luptele dela Waterloo a devenit și mai bun și mai umilit.

Deplin s'a recules abia în exilul de pe insula Sf. Elena.

mitropolitul Gurie al Basarabiei, care nemai-putând potoli mișcarea cincimaistă, pe care a pornit-o, a declarat, afirmative, că nu înțelege să-și ia răspunderea situației. Cu toate acestea, și cu toate agitațiile, cari tot mai continuă prin ziarul »Curentul«, se speră că n'are să se facă pe această chestiune nici o turburare mai însemnată.

**Locale.** Dumineca viitoare, a patra a sf. Paresimi, va predica în catedrală, pâr. Dr. Augustin Tatar, profesor la Academia de teologie.

— În conferința extensiunii universitare din Dumineca trecută, ni-s'a înfățișat din partea dlui prof. Onisifor Ghibu viața și activitatea mult regretatului Vasile Pârvan, a cărui personalitate se pretează foarte bine în rolul de »pedagog național«, lature pe care a ținut s'o pună în lumină distinsul conferențiar. Aderent al idealismului național, Pârvan a știut să-și pună întreaga viață în serviciul acestei idei de covârșitoare importanță pentru viitorul neamului nostru și d. Ghibu a reușit să ne prezinte o înălțătoare icoană a acestui mare deschizător de drumuri, săvârșit mult prea curând din viață. — Pentru mâine nu este anunțată nici o conferință, ele vor continua însă Dumineca proxima.

**Pentru un bust lui Vasile Pârvan.** »Asociația foștilor membri ai școlii române din Roma« au luat inițiativa frumoasă de a ilustra memoria ilustrului fondator al acestei școli prin ridicarea unui bust în bronz în localul ei din Roma. Contribuții de câte 50,000 Lei ale »Culturii naționale« și Marmarosch-Blanck și aceea de 30,000 Lei a Ministerului cultelor și artelor, la cari s'au adaus și multe contribuții însemnate ale foștilor elevi și stimatori ai lui V. Pârvan, au asigurat deja bustul, aproape gata în atelierul sculptorului O. Han, dar stimătorii și admiratorii regretatului savant pot să mai ajute și deacum înainte. Ofertele se pot trimite pe adresa: Al. Busuiocanu, București, str. Capșa 4.

**O serbătoare la Institutul social român.** Implinind zece ani de existență și de rodnică muncă, Institutul social român dela București — întemeiat, la 1918, în Iași, din partea profesorului D. Gusti, care-l conduce și azi —, a ținut, ca îndrumătorul lui priceput și neobosit să fie serbătorit într'un chip vrednic de rolul important ce-l are acest Institut pentru viața publică a țării. Serbătorirea s'a

Cu alte cuvinte: când era glorios omeneste, era mic sufletește. Când era mic omeneste, s'a ridicat sufletește.

Elevarea sufletească nu se face decât pe ruinele orgoliului omenească. Mai întâiu trebuie să distrugi mândria omenească; numai după aceea te poți ridica sufletește.

Omul se poate întoarce când vrea dela lumea exterioară la lumea interioară. Dar nu știe cum?

Fiindcă nu știe cum, trebuie să învețe din dezastrele proprii, ori din dezastrele altora.

E curios, că omul mai de grabă așteaptă dezastrele proprii, decât să învețe din dezastrele altora.

Se zice, că timpul minunilor a trecut. Dar nu e adevărat. Minuni au fost nu numai pe timpul lui Hristos, ci și dela Hristos încoace și chiar în zilele noastre. Numai să le dăm importanța cuvenită. Ba cutez a afirma, că eu este familie așa de uitată de Dumnezeu, care în toată viața ei să nu fi trecut prin ceva cercări, să nu fi avut ceva dezastre, ceva întâmplări misterioase, necxplicabile, dar caracteristice, adevărat să fi însemnat ceva decisiv pentru viața lor.

făcut săptămâna trecută, cu participarea înaltului Regent Buzduganu, a reprezentanților guvernului, Academiei și universităților, cari toți au adus elogii și urări de prosperitate pentru munca celorce ostensec în cultivarea agrului social, încă atât de păraginit, al țării noastre.

**Un dar al dlui N. Iorga.** În ședința dela 21 Februarie c. al Camerei, d. N. Iorga a rugat pe d. ministru al instrucțiunii publice să ia în primire biblioteca sa de peste 20,000 volume, pe care înțelege s'o pună chiar de pe acum la dispoziția studențimei. Într'o cameră anume pregătită, ale cărei rafturi sunt un dar al Regelui Ferdinand și al Reginei Maria. Deodată a ținut să adaugă, ca un angajament public și solemn, că tot ce va mai cumpăra, se încorporează dela sine acestui dar. Intregă Camera a ovaționat în picioare pe marele prieten al tinereții, care a ținut să pună, mai nou, la dispoziția universității și trei etaje din noul palat al Ligii culturale.

**Trenuri de persoane suspendate.** Incepând cu ziua de 27 Februarie, direcțiunea generală C. F. R. a suspendat, deocamdată pe timp de 10 zile, circulația alor 32 trenuri de persoane, spre a putea debloca gările de vagoanele de marfă, cari începuseră a stânjeni serios comunicația. Intre aceste trenuri sunt și expressele 7 și 8 de pe linia București-Teiuș, cari ating și Blajul, trecând pe aici la ora 8'43 dimineața, respectiv 22'30 seara. Observăm însă, că legăturile până la Teiuș și dela Teiuș a acestor trenuri se mențin în starea de până acum.

**Aviz.** Comitetul central al »Astreii« culturale dela Sibiu ne roagă să reamintim celor interesați dispozițiile luate de el, mai în toamnă, privitor la cursurile de alfabeti, la Abecedarele, pe cari le pune gratuit la dispoziție și la cele 40 de premii de câte 2000 Lei, menite celorce se vor distinge prin instruirea unui număr mai mare de alfabeti, în deosebi în vârstă de peste 18 ani. De asemenea se improspătează dispozițiile luate pentru felul examinării celorce au participat la atari cursuri, căreia e bine să i-se dea o publicitate din cele mai largi.

### Telefonul »Unirii«

**T. Dumbrăveni.** Aveți dreptate. Suntem și noi de acord, că în satele noastre curat românești n'au ce căuta afișe județene publicate în 3 limbi și că nici o hotărâre dela Alba-Iulia nu pretinde aceasta. Asta nu înseamnă însă, că în satele săsești, ori maghiare, să nu se poată afla, alături de textul român, și texte în limba acestora.

**M. Sibiu.** Noi știm, că nu este adevărat, dar dupăce »confrății« dela DVoastră susțin, că »președintele guvernului și aproape toți corifeii partidului național din Ardeal sunt greco-catolici«, am vrea să știm foarte mult, cum își închipuie frații dela »Telegăful« și dela »Lumina« (aceștia din urmă mai ales), că s'ar putea ca partidul dela guvern să încredințeze posturile de conducere unor ortodocși pe cari nu-i are. Dacă foștii fruntași ortodocși ai acestui partid, ispițiți la timpul său — spre marea bucurie a Sibiului — de gustul fripturii, ori înțepați de ispita siringelor, au părăsit șirurile de luptă ale partidului azi la putere, fără ca locul lor să-l fi luat alți »corifei« ortodocși, ce vină are actualul guvern, ori președintele lui, dacă alături (spunem noi) de atâția fruntași ortodocși, cari au rămas credincioși unui steag ce nu imbia prea multă »friptură«, a trebuit să ofere câteva posturi de conducere (ministere, prefecturi și altele) și unor partizani devotați, cari s'au întâmplat să nu profeseze credințele religioase ale »Telegăfului«. Ba, zău, te pomenești, că domnii aceștia ar avea tupeul să ceară ca toate slujbele de conducere ale țării să fie încredințate numai bărbaților ortodocși, chiar și dacă aceștia ar aparține altor partide politice. Cam absurde pretenții.

**P. Baia-Mare.** Dacă mișcarea ortodoxă pentru reinvierea vechei episcopii »moroșene«, menite, evident, a-și »reînvia« și credincioșii, va fi onorată din partea guvernului, probabil că sediul ei are să fie la Sighet. »Tradiția« cel puțin așa cere, fiindcă în Sighet a fost sediul principal al vechei episcopii. Și atunci, dupăce Sighetul imposibil să cuprindă două sedii episcopicești, pentru episcopia noastră se imbie dela sine sediul dela DVoastră, care, ca loc central, pare a fi și altfel mai acomodat pentru cărmuirea noii eparhii a bisericii noastre.

**B. Târgu-Mureș.** Pelerinajul la locurile sfinte, condus de părinții franciscani dela Cluj este plănuit pe partea a doua alui Maiu, și anume pentru un timp de circa 3 săptămâni. Plecarea se va face în 10 Maiu, dela Constanța. Taxa de participare este de 38,000 Lei pentru clasa I, 32,000 Lei pentru clasa II, și 26,000 Lei pentru clasa III. Anunțările sunt a se face cel mai târziu până la sfârșitul lui Martie.

**S. Satu mare.** Datoria a fost 100 Lei pe 1928. Pe 1929 plătit 200 Lei. Rămas 200 Lei suprasolvire, ori pe 1930?

**H. Gross-Russbach (Austria).** Am primit abonamentul pe anul curent. Nrii din anul trecut i-am trimis.

**C. Topa-Mică.** Confirmăm primirea sumei de 200 Lei, abonament pe anul curent. Adresa am corectat-o.

**S. Timișoara.** Confirmăm primirea abonamentului pe jumătatea primă a anului curent.

**S. Viile Satu-Mare.** Am primit 100 Lei. Suma de 60 Lei, am predat-o »U. P.«.

**B. Sibiu.** Abonamentul trimis l-am primit. Achitat până la 31 Martie 1929.

**P. P. Iezuiți. Cerpăuți.** Chitam primirea abonamentului pe anul curent.

**Biserica catolică. Galați.** Primit 200 Lei; abonamentul pe 1929 e achitat.

**Oficiul parohial. Cheniz.** Am primit 200 Lei, abonament pe 1928.

**Oficiul parohial. Cămrăzana.** Am primit abonamentul pe anul trecut.

**U. Bogata de sus.** Am primit 500 Lei. Achitat până la 31 XII 1928.

**T. Cetan.** Am primit 200 Lei. Achitat până la 31 Decembrie 1928.

**P. Boușaral de sus.** Confirmăm primirea abonamentului pe 1928.

**A. București.** Am primit 100 Lei, abonamentul pe o jumătate de an.

**Biserica. Baia-Sprie.** Confirmăm primirea sumei de Lei 200.

**B. Tetiș.** Am primit 200 Lei. Achitat până la 31 Martie 1929.

**F. Cătelul.** Am primit 200 Lei; achitat până la 30 Iunie 1929.

**C. Poptelec.** Chitam primirea abonamentului pe anul curent.

**V. Dej.** Am primit 400 Lei. Achitat până la 31 XII 1928.

**Oficiul parohial. Carașeu.** Am primit suma de Lei 300.

**M. Arad.** Am primit 200 Lei, abonamentul pe anul curent.

**I. Calvasăr.** Am primit abonamentul pe anul curent.

**S. Ioseni.** Am primit 200 Lei, abonament pe 1929.

**N. Eschentz. (Elveția).** Am primit suma trimisă.

**T. Pogăceaua.** Am primit abonamentul pe 1929.

**M. Voșlăbeni.** Confirmăm primirea abonamentului.

**D. Blaj.** Mulțumim pentru frumoasa suprasolvire.

**S. Semlac.** Chitam primirea sumei de Lei 200.

**P. Boian.** Am primit abonamentul pe 1928.

## ATENȚIUNE!

Cu onoare aduc la cunoștința On. public că biroul meu edit l-am transferat în Sibiu, jud. Sataj.

Întreprind orice lucrări de construcții. Pregătesc planuri de biserici în care sunt specializat. Pregătesc iconostase în cele mai avantajoase condițiuni.

Întreprindere de construcții  
**Alexandru Floriânsics**  
JIBOU

(666) 4-8

# Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericești. Vesminte din cele mai bune stoffe.

Prapori de gâtasa din Damasco. Candelabre din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. Potire cadelnițe, picside, epitrafire.

**Fabrica de clopote**

Turnătorie de fontă și metal. La comandă fabric clopote orice mărime din cel mai bun material cu garanție de 50 ani și se află în depozit dela 10—500 kgr.

Prețurile cele mai solide.

**Vasile Hoza**

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr 6